

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний політехнічний університет
Освітня програма	21158 Журналістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний політехнічний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21158
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Костюк Віктор Володимирович, Сидорук Анастасія Романівна, Зінченко Алла Григорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.02.2021 р. – 24.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/op/accreditation/4115/vidomosti_pro_samoocinyuvannya_061_zhurnalistyka.pdf
Програма візиту експертної групи	https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/op/accreditation/4115/programa_vizytu_ekspertnoyi_grupy_zhurnalistyka.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

В цілому ціль ОП «Журналістика» відповідає місії, Стратегії розвитку Одеського національного політехнічного університету на 2015-2020 рр. та Концепції інноваційного розвитку ОНПУ. ОП «Журналістика» 2020 р. відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю Об1 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня освіти. Роботодавці, експерти галузі, академічна спільнота, здобувачі вищої школи були залучені до процесу проєктування ОП. ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст розвитку ринку праці. Обсяг ОП відповідає нормам Закону України «Про вищу освіту». ОП «Журналістика» передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Під час навчання здобувачі вищої освіти набувають соціальні навички (soft skills), що відповідають заявленим цілям (критичне мислення, комунікативність, проєктна робота). Проте ОП має недостатню кількість практик (про це зазначили всі стейкхолдери) та порушення логічності побудови ОП. Орієнтованість ОП на підготовці універсального журналіста, який здатний працювати «в новітніх масмедіа, у тому числі у сфері реклами, зв'язків із громадськістю, медіаменеджменту, видавничої справи та редагування», призводить до розфокусованості програми. В освітньому процесі застосовуються різноманітні інтерактивні форми, використовуються ігрові практики. Форми й методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. В рамках ОП відбулось залучення значної кількості роботодавців до навчального процесу шляхом надання місць практики, проведення майстер-класів і бінарних занять. Під час реалізації ОП поєднуються навчання і дослідження, здобувачі беруть активну участь у міжнародних конференціях, студентських наукових конкурсах, роботі наукових гуртків (Data- журналістика, Serious Games, INSTA-фото-блогер). ОК оновлюються з урахуванням нових наукових досягнень і сучасних галузевих практик. Академічна та професійна кваліфікація НПП відповідає цілям та програмним результатам навчання. Навчання, викладання та наукові дослідження в цілому пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. В ЗВО розроблені і діють правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в т.ч. і отриманих під час академічної мобільності та неформальній освіті. Проте практика академічної мобільності здобувачів вищої освіти на ОП відсутня. ЗВО має розгалужену інфраструктуру, доступ до якої є безоплатним і безперешкодним для НПП і здобувачів, створюються умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Проте ЕГ відзначає недостатнє матеріально-технічне забезпечення ОП, що унеможливує набуття здобувачами необхідних професійних навичок.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До розробки і моніторингу ОП активно долучалися роботодавці, здобувачі ОП мають можливість пройти практику у 13 медіаструктурах Одеси та області, з якими укладені угоди. Активно залучаються роботодавці до навчального процесу на ОП - проведення практичних занять на базі теле- і радіостудій, бінарних занять, майстер-класів. ЕГ відзначає також різноманітність інтерактивних форм навчання, впровадження гейміфікації в освітній процес. ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст розвитку ринку праці. На ОП поєднуються навчання і дослідження, здобувачі вищої освіти беруть активну участь у міжнародних конференціях, студентських наукових конкурсах, роботі наукових гуртків. В ЗВО і на ОП, зокрема, запроваджено студентоцентрикований підхід до освітнього процесу. Регулярно проводяться опитування здобувачів вищої школи, до розробки яких долучається також студентське самоврядування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП має порушення логічності побудови, а також недостатню кількість практик. ЕГ рекомендує збільшити кількість практик на ОП та покращити логічну побудову навчального плану, додавши ОК, які безпосередньо формують навички журналістської діяльності. Орієнтованість ОП на підготовці універсального журналіста, який здатний працювати «в новітніх масмедіа, у тому числі у сфері реклами, зв'язків із громадськістю, медіаменеджменту, видавничої справи та редагування» призводить до її розфокусованості. ЕГ рекомендує сфокусувати ОП саме на підготовку журналістів, а для тих, хто бажає отримати спеціалізацію в сфері реклами і PR або видавничо-поліграфічного виробництва, ввести блоки вибіркових дисциплін. Відсутня практика академічної мобільності здобувачів вищої освіти на ОП. ЕГ рекомендує запровадити програми академічної мобільності для здобувачів вищої освіти. ЕГ вважає, що матеріально-технічне забезпечення реалізації ОП є недостатнім, що унеможливує набуття здобувачами необхідних професійних навичок. ЕГ рекомендує поліпшити технічне (відеокамери, фотокамери тощо) забезпечення освітнього процесу на ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими

критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Ціль ОП «Журналістика» полягає у забезпеченні здобувачів вищої освіти базовою теоретичною та практичною підготовкою університетського рівня, необхідною для виконання професійних обов'язків у сфері соціальних комунікацій, оперативного реагування на зміни інформаційного середовища, розбудови медіасистеми України і формування громадянського суспільства. В цілому сформульована ціль ОП відповідає місії Одеського національного політехнічного університету «Примноження інтелектуального потенціалу нації» (<https://opu.ua/about/mission-vision-goal>), Стратегії розвитку Одеського національного політехнічного університету на 2015-2020 рр. (<https://drive.google.com/file/d/18Z7aGOCdIoJVprHoUKaBFcvzdjHleCLK/view>) та Концепції інноваційного розвитку Одеського національного політехнічного університету (2018 р.) (https://opu.ua/about/set_up_documents). У Стратегії розвитку акцентується увага на урахуванні при створенні нових освітніх програм або модернізації існуючих «виникнення новітніх технологій, сучасних методів викладання / навчання, які можуть вплинути на особистий розвиток та можуть бути застосовані студентами у майбутній кар'єрі». У Концепції інноваційного розвитку Одеського національного політехнічного університету стратегічна ціль університету в освітній діяльності визначена як «забезпечення європейської якості освіти на основі неухильного дотримання державних освітніх стандартів». Особливість ОП визначається як «підготовка універсального журналіста, здатного працювати в новітніх масмедіа, у тому числі у сфері реклами, зв'язків з громадськістю, медіаменеджменту, видавничої справи та редагування». Перспективи ОП гарант бачить у розвитку галузевої журналістики, зокрема арт-журналістики.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП «Журналістика» на 2020 рік пройшла процес обговорення з роботодавцями, із здобувачами, представниками академічної спільноти та експертами медіагалузі. Рецензії (8 рецензій роботодавців та 2 рецензії представників академічної спільноти) розміщені на сторінці програми (<https://sites.google.com/opu.ua/idmk-061/>) та 5 з них – у додатках до звіту про самооцінювання. У ході зустрічі зі здобувачами було підтверджено обговорення проєкту ОП. Пропозиції здобувачів, роботодавців та представників академічної спільноти надходили переважно до змісту ОП. Наприклад, здобувач Чумаченко Кирило (4 курс) зазначив, що його пропозиція стосувалась доповнення ОП навчальними дисциплінами «Копірайтинг» та «Фактчекінг», а Стасюк Анастасія (4 курс) – курсами «Літературне редагування» та іншими, що формують навички роботи з текстами. Відповідно до «Звіту за результатами проведеного громадського обговорення проєкту «Освітньо-професійна програма 061 «Журналістика» на 2020 рік провадження освітньої діяльності» (<https://sites.google.com/opu.ua/idmk-06>), надійшло 11 пропозицій від 6 представників роботодавців та 3 представників академічної спільноти. 7 пропозицій було враховано, 4 - відхилено. Пропозиції роботодавців і представників академічної спільноти здебільшого стосувалися розширення переліку дисциплін, які б надавали сучасні професійні знання та навички (освітні компоненти «Інтернет журналістика», «Інформаційно-аналітична діяльність у медіасфері», «Методи вивчення громадської думки» тощо), і забезпечили б підготовку універсального журналіста («Основи менеджменту медіаіндустрії», «Теорія і практика реклами», «Основи графічного дизайну», «Видавнича справа та редагування» тощо). Пропозиції роботодавців і академічної спільноти щодо розширення практичної підготовки були відхилені. Деякі думки і пропозиції, що містилися у рецензіях, стосувалися і цілей, особливостей та результатів ОП. Наприклад, Морозов В.В. (головний спеціаліст управління представників Національної ради з питань телебачення і радіомовлення в Одеській області) вказав на необхідність урахуванні специфіки Одеської області і важливості «навчати студентів у майбутньому бути толерантними, знатися на специфіці міжкультурних комунікацій,....специфіці висвітлення журналістами діяльності місцевих громад». Юлія Сабір (Прес-центр Paritet) рекомендує: «фокус освітньої програми слід уточнити, змінити, указавши на особливості роботи сучасного журналіста, зокрема його здатність до діяльності на різних кросмедійних платформах. Випускник повинен володіти цією здатністю» (<https://cutt.ly/TUgOar>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час розробки ОП враховано тенденції розвитку спеціальності, галузевий контекст та тенденції розвитку спеціальності. ОП містить дисципліни з дата - журналістики, фактчекінгу, інформаційних технологій, основ графічного дизайну, аудіовізуальних комунікацій тощо. ОП враховує також регіональний аспект, а саме етнічні та економічні проблеми регіону, потребу регіону у фахівцях з реклами та PR. Формування відповідних навичок передбачають ОК «Соціальна робота з етнічними меншинами» та «Регіональний менеджмент», які входять до складу інших ОП, ОК «Теорія і практика реклами», «Теорія і практика PR» «Креативні технології в PR і рекламі», «Іміджологія». Проте, на думку ЕГ, потрібно розробити нові навчальні курси з питань висвітлення особливостей економічного і соціального розвитку регіону, враховуючи специфіку підготовки журналістів (здобуття навичок

висвітлення регіональних проблем, а не тільки ознайомлення з ними). Цілі ОП і ПРН враховують також потреби регіонального ринку праці. Під час зустрічі з роботодавцями було зазначено, що потреба регіону в журналістах достатньо велика, оскільки лише в м. Одеса функціонує 35 телерадіокомпаній та існує потреба в журналістах, які здатні працювати на різних медійних платформах. При визначенні цілей та ПРН ОП «Журналістика» в цілому був врахований досвід Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка (ОП «Журналістика та соціальна інформація») та Херсонського державного університету (ОП «Журналістика»).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП 2020 року відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП «Журналістика» враховує тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст розвитку ринку праці. До проектування ОП активно долучилися роботодавці, академічна спільнота, здобувачі вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Впровадження навчальних дисциплін з інших ОП («Регіональний менеджмент», «Соціальна робота з етнічними меншинами»), а не розробка нових навчальних курсів із питань висвітлення регіональних проблем. ЕГ рекомендує розробити навчальні курси з питань висвітлення у медіа особливостей економічного і соціального розвитку регіону.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи сильні сторони ОП та керуючись підходом, орієнтованим на удосконалення, ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 1 із недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Журналістика» (2017, 2018, 2019, 2020 р.р.) становить 240 кредитів ЄКТС, з яких 60 кредитів (25 %) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що відповідає вимогам Закону «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика». Однак при оформленні навчального плану допущено помилки: всього годин за першим розділом «Обов'язкова частина» подано 5175 (замість 5400), а всього за освітньою програмою вказано 5445 годин (замість 7200).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти ПРН ОП. ПРН корелюються із загальними компетентностями та забезпечуються вивченням обов'язкових дисциплін. Проте зміст ОП не має чіткої логічної структури. Нелогічним, на думку ЕГ, є вивчення ОК «Основи менеджменту медіаіндустрії» у 2 семестрі, адже реалізувати заявлені програмні результати (передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт або на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук; планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану на генерування інформаційного контенту; прогнозувати тенденції розвитку медіаринку, попереджати негативні наслідки) без відповідної теоретичної і практичної підготовки неможливо. Вивчення у 4 семестрі дисципліни «Основи академічної доброчесності», покликано, як зафіксовано у робочій програмі, навчити усвідомлено оперувати усним і письмовим науковим стилем; ознайомити з вимогами оформлення бібліографії та навчити її описувати; навчити складати план дослідження, формулювати мету, задачі, узагальнювати результати і формулювати висновки, логічно не узгоджується із тим, що в цьому ж семестрі студенти повинні вже підготувати і здати курсовий проект. Для підготовки універсального журналіста (саме так заявили у ЗВО про основний фокус мети програми під час зустрічі з експертами) вкрай недостатньо двох практик за весь період навчання. Нелогічним також є віднесення дисципліни «Медіаправо» до вибіркової.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області. Заявлені в ОП 8 професійних кваліфікацій, за якими можуть працювати випускники, змусили включити ОК, які формують розуміння і практичні навички професійної діяльності журналіста, рекламіста, фахівця у сфері зв'язків із громадськістю, фотокореспондента, фахівця з видавничо-поліграфічного виробництва тощо. Із 23 навчальних дисциплін професійної підготовки лише 8 присвячені вивченню специфіки роботи власне журналіста і по одній - рекламіста, піарника, фахівця видавничої діяльності. Інші 12 дисциплін стосуються питань масово-комунікаційної діяльності. ЕГ вважає, що потрібно сфокусувати ОП саме на підготовку журналістів, а для тих, хто бажає отримати спеціалізацію в сфері реклами і PR або в сфері видавничо-поліграфічного виробництва, ввести відповідні блоки вибіркової дисципліни. Серед освітніх компонентів відсутні такі базові дисципліни як «Агенційна журналістика», «Студійний практикум», «Газетно-журнальне виробництво» та інші.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Зміст ОП, навчального плану, зустрічі із здобувачами засвідчують, що структура програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачам надається право вибору дисциплін обсягом 60 кредитів ЄКТС (що становить 25% від загального обсягу) та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається відповідно до «Положення про порядок організації вивчення вибіркової освітньої компоненти» (<https://opu.ua/document/3354>). Усі вибіркової дисципліни ОП поділяються на два цикли: загальної підготовки (для поглиблення компетентностей, пов'язаних із викладанням іноземною мовою; для здобуття соціально-політичних, етико-психологічних та правових компетентностей, для здобуття компетентностей безпечної діяльності та збереження довкілля; для поглиблення компетентностей економічної та фінансової грамотності), а також професійної підготовки. Окрім цього, індивідуальна освітня траєкторія у ЗВО також забезпечується можливістю вибору дисциплін з інших ОП. Здобувачі підтвердили, що ознайомлені з процедурою вибору дисциплін. Результати опитування свідчать на користь впровадженої на ОП моделі вибіркової. Каталог вибіркової дисциплін розміщений у відкритому доступі (<https://opu.ua/education/selective>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація та порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти в Одеському національному політехнічному університеті, затвердженим наказом від 31. 05. 2019 р. (<https://opu.ua/document/2304>). Пунктом 1.2 визначаються різні види практик, зокрема: переддипломна, фахова, ознайомлювальна, технологічна, виробнича. ОП «Журналістика» та навчальним планом передбачено 7,5 кредитів ЄКТС на два види практики: виробничу (4,5 кредити) та переддипломну (3 кредити). Здобувачі можуть пройти практику у 13 регіональних ЗМІ, з якими укладені договори (<https://cutt.ly/HlJvgtK>). Під час зустрічі здобувачі вищої освіти повідомили, що вони мають можливість самостійно обирати місце практики або обирати з баз практики, яка сформована на кафедрі. У програмах практик визначено види робіт і завдання, які повинні виконати здобувачі освіти, вимоги до оформлення і змісту звіту про проходження практики та особливості його оцінювання (<https://cutt.ly/8lLY5Af>). Під час зустрічі роботодавці вказали на необхідність збільшення уваги питанню практичної підготовки здобувачів освіти. Зокрема, Дмитро Бондаренко, журналіст 7-го телеканалу, зазначив, що здобувачам необхідно збільшити кількість практик задля формування вмінь «працювати в польових умовах». Під час зустрічі, здобувачі Чумаченко Кирило (4 курс), Грунь Дмитріан (2 курс) акцентували увагу на збільшенні кількості практичних занять. Представники академічної спільноти під час

проведення відкритої зустрічі (В.Гандзюк, Київський університет імені Бориса Грінченка; С. Семенко, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; О.Жіляєва, Херсонський державний університет) вказали на необхідність збільшення практичної підготовки і введення трьох практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує її спрямованість на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Під час навчання соціальні навички формуються шляхом застосування інтерактивних форм навчання: ігри, проєктна робота, дискусії. У ході зустрічі здобувачі відмітили, що вони здобувають навички комунікувати (Уколов Георгій, 4 курс), Борівська Анастасія, 4 курс), критичного мислення (Чумаченко Кирило, 4 курс), Грунь Анастасія, 4 курс). Соціальні навички здобувачів освіти формуються також через участь у роботі органів студентського самоврядування та волонтерській діяльності. Крім того, під час проведення зустрічі, здобувачі вищої освіти зазначили, що беруть участь у різного роду конкурсах, тренінгах за фахом, що також надає можливість продемонструвати навички комунікації та впевнено відстоювати свою точку зору. Так, наприклад, Кирило Чумаченко брав участь у тренінгу «Аналітична журналістика в умовах конфлікту» (11.2018 р.), Анастасія Борівська – у тренінгу «Гендерочутлива журналістика в Україні» (12.2019 р.), Вікторія Дромашко – у 4-денному тренінгу для студентів-журналістів України «Медіалабораторія» (04.2018 р.), Вадовська Крістіна – у Міжнародній науково-практичній конференції «Журналістика в епоху цивілізаційних трансформацій» (11.2020 р.) тощо. Сертифікати і дипломи здобувачів розміщені на сторінці ОП (<https://cutt.ly/IzXHZoo>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю об1 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН. Тижневе аудиторне навантаження здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в університеті становить від 19 до 26 годин. Час для самостійної роботи регламентується робочим навчальним планом і становить від 50 до 70% загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти за конкретною навчальною дисципліною визначається її програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками НПП. Організація освітнього процесу здійснюється згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному політехнічному університеті» (<https://opu.ua/document/2492>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Організація освітнього процесу за дуальною формою освіти за ОП «Журналістика» в ОНПУ за першим (бакалаврським) рівнем не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП «Журналістика» передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття здобувачами вищої освіти таких соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Зміст ОП засвідчує відсутність чіткої структури, нелогічно вибудовано порядок вивчення освітніх компонентів. ОП не забезпечує повноцінну практичну підготовку через недостатню кількість практик. ЕГ рекомендує переглянути перелік ОК і порядок їх вивчення, збільшити кількість практик. ЕГ також рекомендує: а) сфокусувати ОП на підготовку саме журналіста, додавши такі ОК, які формують базові знання, вміння та навички журналіста; б) сформувати чітке бачення розвитку ОП і професійних компетенцій випускників ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП та освітня діяльність за цією програмою частково відповідають вимогам Критерію 2 через недоліки, що є суттєвими. Зазначені недоліки можуть бути виправлені впродовж року за умови оперативного здійснення заходів із проєктування ОП, спрямованих на створення чіткої структури ОП, логічного взаємозв'язку освітніх компонентів та збільшення кількості практик.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Одеського національного політехнічного університету в 2021 році оприлюднені на офіційному веб-сайті (<https://onu.ua/vstup/rules>), сформульовані чітко та є доступними для розуміння потенційних вступників. Правилами передбачено також умови прийому до Одеського національного політехнічного університету осіб, місцем проживання яких є тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областях, тимчасово окуповані території Автономної республіки Крим та міста Севастополя (Додатки 5, 6 до Правил прийому до ОНПУ в 2021 році: https://drive.google.com/file/d/16sy2fXl4T8yEfe19NvJ25lW_gapWbwpS/view, <https://drive.google.com/file/d/1H4PdHXgyLs4m1oT1rDAi9MpLWrVEP4Je/view>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому враховують вимоги ОП «Журналістика». Вступники надають сертифікати ЗНО з «Української мови та літератури» (ваговий коефіцієнт сертифіката 0,5), «Історії України» (ваговий коефіцієнт сертифіката 0,2), «Математика, або Фізика, або Іноземна мова, або Біологія, або Географія, або Хімія (ваговий коефіцієнт сертифіката 0,2). Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі 100 балів. Середній бал документа про освіту – 100 балів).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, закріплені в «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність» (<https://onu.ua/document/2501>), є чіткими та зрозумілими. Зокрема, Положенням передбачено, що ОНПУ визнає результати навчання, отримані здобувачем в інших ЗВО на підставі документа, завіреного в установленому порядку в університеті-партнері, наданого таким здобувачем. При цьому використовується європейська система трансферу та накопичення кредитів ECTS. Під час проведення зустрічей зі здобувачами та академічним персоналом експертна група з'ясувала, що на ОП практика визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, відсутня, однак учасники освітнього процесу про таку можливість проінформовані.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, здійснюється за правилами, які містяться у «Положенні про порядок визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти ОНПУ у неформальній та інформальній освіті» (<https://opu.ua/document/3447>). Для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здобувач особисто подає гаранту освітньої програми заяву та документи, які засвідчують здобуті результати навчання. Надані заява та документи розглядаються спеціально створеною наказом ректора комісією для визнання результатів навчання. Після цього комісія проводить співбесіду зі здобувачем та приймає рішення про перезарахування результатів навчання або призначення контрольних заходів для їх підтвердження. Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на цій же ОП, відсутня, проте, під час зустрічей з викладачами та здобувачами, експертну групу запевнили, що здобувачі залучаються до різноманітних освітніх, наукових проєктів та ознайомлені з процедурою визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти ОНПУ у неформальній та інформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чіткі та доступні для розуміння потенційними вступниками правила прийому на ОП, що не містять дискримінаційних положень. Окреслені порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, та правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практик визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в т.ч. і під час академічної мобільності та результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ рекомендує активізувати роботу із запровадження практик академічної мобільності здобувачів на ОП та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 3 із недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Використання основних методів навчання й викладання регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному політехнічному університеті» (<https://opu.ua/document/2492>). Форми і методи спрямовані на активізацію самостійності здобувачів освіти, формування у них професійних компетентностей, здатності вирішувати практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій. Зустрічі з НПП та здобувачами підтвердили таке: під час освітнього процесу впроваджуються інтерактивні форми і методи (case-метод, мозковий штурм, навчальна дискусія, робота в групах, ділова гра); велику увагу надають дослідницьким методам (робота з фактичним матеріалом, робота з науковими джерелами; робота з джерелами інформації та Інтернет-ресурсами); використовуються практичні та лабораторні заняття, екскурсії в медіаструктури, проводяться бінарні заняття (<https://cutt.ly/9lJYmMi>). Зокрема, здобувачі під час зустрічі відзначили гру «Політичні шахи» в рамках курсу «Міжнародна журналістика», а НПП - підтвердили використання таких форм проведення занять як кейс-метод, дискусія, дебати «Моральна і правова відповідальність за інформацію» (Панькевич О.О., курс «Етика медіадіяльності», гра «Круг за кругом» (Мельник С.М., курс «Копірайтинг») тощо. Здобувачі зазначили, що двічі на семестр проводяться їх опитування щодо якості освітнього процесу (<https://cutt.ly/aZsbmr>). В умовах карантину активно використовуються дистанційні форми навчання, зокрема, електронні канали комунікації у системі ZOOM, Skype, Google Classroom, електронна пошта, чати (Viber, Telegram, Facebook тощо). Існує портал для дистанційного навчання Moodle, який пропонує студентам доступ до навчально-методичного забезпечення дисциплін, надає

можливість пройти тестування та отримати оцінку. В цілому, форми та методи навчання і викладання розвивають креативні ініціативи студентів, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається студентам у повному обсязі в формі Інформаційних карток, які розміщені на сайті факультету (https://opu.ua/education/programs/bac-061-0#comp_field_collection_view-default-23) та під час першого заняття курсу. Робочі навчальні програми розміщені на електронних ресурсах і доступ до них мають тільки здобувачі та НПП (ЕГ була надана можливість ознайомитись із робочими навчальними програмами ОП). Під час проведення зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що інформація про цілі, результати навчання та критерії оцінювання надається викладачем на перших заняттях та міститься у комплексі навчально-методичного забезпечення ОК, який доступний і в електронній формі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі активно долучаються до дослідницької діяльності. Троє з них (Стасюк А. – 2019 р., Іщенко А. та Хорошавцева Г. – 2020 р) здобули дипломи першого ступеня на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із галузі знань «Журналістика». Здобувачі беруть участь у таких міжнародних науково-практичних конференціях: «Актуальні питання документознавства та інформаційної діяльності: теорії та інновації» (Одеса, 2020) (<http://www.adverta.com.ua/publication>), «Журналістика в епоху цивілізаційних трансформацій» (Харків, 2020) та інші. Базові знання та вміння, необхідні для дослідницької діяльності, здобувачі формують у ході вивчення відповідних дисциплін («Основи академічної грамотності», «Теорія масових комунікацій»), а також під час роботи над курсовими дослідженнями. Науково-педагогічний персонал кафедри заохочує здобувачів до поєднання навчання і досліджень шляхом участі в роботі гуртків Data- журналістика, Serious Games, INSTA-фото-блогер (<https://cutt.ly/ylJAsDn>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час проведення зустрічі НПП зазначили, що постійно оновлюють навчальний контент (робочі програми) з урахуванням нових наукових досягнень і сучасних практик. Цьому сприяє і активна участь НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, у наукових конференціях, тренінгах. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін «Теорія соціальних комунікацій», «Новітні інформаційно-комунікаційні технології», «Етика медіадіяльності», «Інтернет журналістика», «Методи вивчення громадської думки» показав, що викладачі вносять зміни на основі досягнень розвитку соціальних комунікацій. Оновлення змісту навчальних компонентів розглядається на науково-методичних семінарах кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікації. Так доцент Панькевич О.О. оновила навчальні модулі ОК «Журналістська майстерність» (лекція «Методики підготовки до написання журналістських матеріалів») та ОК «Етика журналістської, рекламної та PR діяльності» (лекція «Фейк як форма поширення інформації: загрози та маркери розпізнавання» та внесла зміни до практичного завдання щодо відповідальності журналіста за поширення недостовірної інформації) (протокол № 7 від 30.04.2020 р.). Під час проведення зустрічі здобувачі зазначили, що в рамках навчальних дисциплін вони вивчають міжнародний досвід комунікацій, зокрема на заняттях із ОК «Професійні та ділові комунікації», «Етика медіадіяльності» тощо. Однак аналіз змісту деяких ОК показав, що частину інформації варто оновити. Особливо це стосується списку літератури для вивчення дисциплін «Редагування медіатекстів» «Видавничий менеджмент», в яких найновіші публікації датуються 2009 - 2011 рр.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

НПП та здобувачі вищої освіти мають змогу реалізувати право на академічну мобільність відповідно до Концепції інтернаціоналізації Одеського національного політехнічного університету (затверджено Вченою радою ОНПУ протокол № 2 від 27 жовтня 2015 р.) (<https://drive.google.com/file/d/1apRUhSRZvIZr4kaQrW5hzOC812ZExZx/view>). Інтернаціоналізація діяльності на ОП реалізується шляхом публікацій викладачами результатів наукових досліджень у міжнародних виданнях, які індексуються у Scopus та Web of Sins (Баландіна Н. Ф., Лугова Т. А. Якубовська М. Г.). Гарант ОП Баландіна Н. Ф. має досвід викладання у Карловому університеті (м. Прага, Чеська Республіка). Доц. Кубко В.П. та доц. Бірюкова Т.Л. у 2017 р. підвищили кваліфікацію у Республіці Польща. На кафедрі інформаційної діяльності та медіа-комунікацій щорічно проводяться міжнародні науково-практичні

конференції «Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття» та «Актуальні питання документознавства та інформаційної діяльності: теорії та інновації», активну участь в яких беруть НПП і здобувачі ОП. Навчання за ОП меншою мірою пов'язано з інтернаціоналізацією. Для здобувачів вищої освіти відбулась тільки одна лекція англійською мовою «Журналістика рішень» (6 березня 2020 року), яку провела очільниця програми Transitions з просування журналістики рішень у Центральній і Східній Європі, членкиня LEDE Networks Solutions Люсі Черна. Випадків академічної мобільності здобувачів ОП не було. ОП передбачає можливість навчання в Українсько-німецькому, Українсько-іспанському, Українсько-польському інститутах та оволодіння мовними компетентностями, як передумовою для участі у програмах академічної мобільності. Проте перспективи впровадження програм академічної мобільності існують. За словами проректора з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Шобіка В. С., ЗВО має угоди про співпрацю з 30 закордонними ЗВО, в яких здійснюється підготовка журналістів. ЕГ вважає, що ця діяльність потребує активізації, зокрема шляхом залучення іноземних викладачів та журналістів для виступів перед здобувачами, а також реалізації права на академічну мобільність.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. У ЗВО добре налагоджена система інформування учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання в межах окремих освітніх компонентів. ОК оновлюються відповідно до наукових досягнень і сучасних практик у соціальних комунікаціях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Академічна мобільність здобувачів освіти реалізовується не повною мірою. ЕГ рекомендує активізувати академічну мобільність здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 4 з недоліком, що є несуттєвим. Зазначений недолік може бути виправлений впродовж року за умов оперативного здійснення організаційних заходів із впровадження програм академічної мобільності, адаптованих до умов карантину.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному політехнічному університеті» (<https://oru.ua/document/2492>); «Положенням про організацію та проведення поточного та підсумкового контролів рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни» (<https://oru.ua/document/2490>), «Положенням про організацію та проведення реферативних, розрахунково-графічних, курсових робіт та курсових проєктів» (<https://oru.ua/document/2520>); «Положенням про атестацію осіб, які здобувають ступінь бакалавра та магістра в ОНПУ» (<https://oru.ua/document/2291>). У межах ОК застосовуються контрольні заходи у формі поточного, проміжного (модульного) та підсумкового (семестрового) контролів. Форми проведення контрольних заходів, а саме модульних контрольних робіт, заліків, екзаменів, критерії їх оцінювання прописуються в робочих програмах та інформаційних картках навчальних дисциплін. Модульні контрольні роботи відбуваються двічі в рамках кожної ОК і складаються з теоретичних питань, тестових завдань, а в деяких передбачено також практичне завдання. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до п.3.3. «Положення про організацію та проведення поточного та підсумкового контролів рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни», якщо здобувач вищої освіти має сумарний бал з навчальної дисципліни 90 і більше, він має право не приходити на підсумковий семестровий контроль. Однак, за здобувачем залишається право складати екзамен. При

отриманні здобувачем вищої освіти оцінки нижче 60 балів (незадовільно), він вважається таким, що не склав екзамен. Для перевірки завдань та оцінювання знань і навичок здобувачів під час дистанційного навчання в ЗВО використовується система Google Classroom. Робочі навчальні програми всіх ОК містять чіткі критерії оцінювання за кожним видом завдань і дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту. Винятком, на думку ЕГ, є критерії оцінювання роботи студента на виробничій практиці (<https://cutt.ly/9lJSkEe>). Оцінювання передбачає 1) оцінку за практичну роботу та оформлення щоденника (60 балів, із яких за опис відділів, які відповідають за інформаційну роботу – 15 б.; за аналіз бази практики та опис підготовки матеріалів до друку чи ефіру – 15 б.; за аналіз функціональних обов'язків співробітників структури – 15 б.; за виконання індивідуального завдання, тобто створення матеріалів – 15 б.); 2) оцінку за звіт про проходження практики – 20 б.; 3) оцінку за презентацію звіту – 20 б. ЕГ вважає за необхідне переглянути систему оцінювання практики, суттєво збільшивши кількість балів за практичну роботу здобувача.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Формою атестації здобувачів вищої освіти є публічний захист кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота передбачає виготовлення інформаційного продукту або проєкту інформаційної акції з пояснювальною запискою. Кваліфікаційна робота перевіряється на дотримання принципів академічної доброчесності. Форма атестації відповідає Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності Об1 «Журналістика».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В робочих навчальних програмах визначені чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. НПП на початку курсу інформують про правила проведення контрольних заходів. Екзамен проводиться в усній або письмовій формі у присутності двох викладачів, що підвищує об'єктивність оцінювання. Процедура вирішення спірних питань передбачена п.4. «Положення про організацію та проведення поточного та підсумкового контролів рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни» (<https://opu.ua/document/2490>). При виникненні конфлікту інтересів студент має право звернутися із заявою до декана факультету, яка має бути розглянута комісією з етики (факультетською). Повторне оцінювання проводиться комісією, склад якої призначає декан факультету впродовж 3-х днів після розгляду заяви. Для врегулювання спірних питань створено постійно діючі комісії з етики на рівні університету і факультету, до роботи яких залучаються представники органів студентського самоврядування («Положення про постійно діючу університетську комісію з етики та управлінням конфліктами» (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/polo-74.pdf); «Положення про інститутську (факультетську) комісію з етики та управлінням конфліктами» (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/polo-16.pdf). На зустрічі здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені з процедурою проведення контрольних заходів і оскарження їх результатів, повторного проходження. Фактів оскарження результатів контрольних заходів на ОПП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО діють чіткі і зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які регламентуються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в ОНПУ» (<https://opu.ua/document/2545>); «Положенням про академічну доброчесність в ОНПУ» (<https://opu.ua/document/2333>); «Порядком перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на унікальність та наявність академічного плагіату» (<https://opu.ua/document/2754>); «Кодексом професійної етики та поведінки працівників ОНПУ» (<https://opu.ua/document/2436>). Нормативно-правовими документами ЗВО регламентується процедура дотримання академічної доброчесності під час освітнього процесу, порядок проведення перевірки робіт на академічний плагіат, відповідальність за порушення академічної доброчесності та порядок апеляції. В ЗВО створена Комісія з етики та управління конфліктами, до складу якої входять голова студентського самоврядування, голова профспілкового комітету студентів (<https://opu.ua/about/et-com>). На кафедрах створені комісії з академічної доброчесності. В рамках ОП викладаються навчальні курси «Основи академічної грамотності» (обов'язковий ОК) та «Основи академічної доброчесності» (вибірковий ОК). Перевірка курсових та кваліфікаційних робіт проходить із використанням системи StrikePlagiarism. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: - повторне проходження оцінювання (модульна контрольна робота, іспит, залік тощо); - повторне проходження

відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування із закладу освіти; - позбавлення академічної стипендії; - позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання. В нормативно-правових документах ЗВО відсутні чітко визначені норми текстових запозичень, які можуть бути у курсових та кваліфікаційних роботах. Здобувачі під час зустрічі зазначили, що вони ознайомлені з політикою академічної доброчесності ЗВО. Випадків повторного проходження ОК і відрахувань на ОП не було. Випадки повернення курсових робіт на доопрацювання у зв'язку з великим відсотком текстових запозичень були. Про такі випадки під час проведення зустрічі повідомили Борівська Анастасія (4 курс) та Хорощавцева Ганна (3 курс).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів та оскарження їх результатів. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання роботи студента на практиці містять незначну кількість балів саме за самостійну практичну роботу здобувача. ЕГ рекомендує переглянути систему оцінювання практики, суттєво збільшивши кількість балів за практичну роботу здобувача. В нормативно-правових документах ЗВО відсутні чітко визначений максимально допустимий відсоток текстових запозичень, які можуть бути в курсових та кваліфікаційних роботах. ЕГ рекомендує встановити максимально допустимий відсоток текстових запозичень кафедральною комісією з академічної доброчесності, враховуючи специфіку курсових і кваліфікаційних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи сильні сторони ОП, керуючись підходом, орієнтованим на удосконалення, ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають вимогам Критерію 5 із недоліками, що не є суттєвими і можуть бути виправленими шляхом внесення змін до нормативних документів ЗВО щодо дотримання академічної доброчесності та перегляду критеріїв оцінювання виробничої практики.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна і професійна кваліфікація НПП в цілому відповідає цілям та програмним результатам навчання. На ОП нормативні дисципліни професійної підготовки викладають 11 НПП, із них 1 доктор наук (Н.Ф.Баландіна), 9 кандидатів наук (Бірюкова Т.Л., Кубко В.П., Панькевич О.О., Якубовська М. Г., Мельник С.М., Андріанов О.В., Бройченко С.Л., Лугова Т.А., Журан О.А.), 1 із яких (Бірюкова Т.Л.) – кандидат наук із соціальних комунікацій та 1 старший викладач Головченко В.О., який має відповідну фахову освіту (Головченко В.О. у 1988 р закінчив Львівське вище військово-політичне училище, спеціальність - військово-політична – журналістика). Впродовж останніх чотирьох років усі викладачі неодноразово пройшли підвищення кваліфікації у вітчизняних та зарубіжних ЗВО, на платформі Prometeus, на базі Академії української преси тощо (<https://cutt.ly/OlJVSR5>). За даними відомостей самооцінювання, повну відповідність публікацій тим дисциплінам, які вони викладають, спостерігаємо у проф. Баландіної Н.Ф., доц. Кубко В.П., Панькевич О.О., Бірюкова Т.Л., Мельник С.М., Андріанов О.В., Лугова Т.А., Журан О.А.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість залучити фахівців та забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Процедур конкурсного добору НПП регулює «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ОНПУ» (<https://opu.ua/document/2485>), який передбачає створення конкурсної комісії для перевірки відповідності поданих претендентами документів вимогам конкурсу. Кандидатури обговорюють на засіданнях відповідних кафедр. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття у присутності НПП університету.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці активно залучені до організації і реалізації освітнього процесу в рамках ОП «Журналістика». Роботодавці активно долучилися до обговорення ОП (<https://cutt.ly/XlJMs4G>), надають місця для проходження практик (<https://cutt.ly/SIJBaIu>), проводять майстер – класи (<https://cutt.ly/6lJNDDp>). Під час зустрічі із роботодавцями було підтверджено, що їх залучають до реалізації освітнього процесу - переважно в межах організації проходження практик студентів, а також виступів перед здобувачами вищої освіти. Усі троє роботодавців, які бали участь у зустрічі (О. Годовенко, Ю. Роботін, Д. Бондаренко), вказували на те, що у процесі підготовки фахівців ЗВО необхідно покращити роботу з формування практичних умінь і навичок. У січні-травні 2020 р. на сайті ОНПУ проводилось опитування стейкхолдерів-роботодавців (підсумки за посиланням <https://cutt.ly/ulJBxJH>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час навчання за ОП безпосереднє залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців відбувається на платній (на повну ставку працює Головченко В.О) і безоплатній основах (зустрічі, майстер- класи, тренінги, бінарні заняття і т.п.). Під час зустрічі здобувачі освіти, роботодавці та НПП наводили різноманітні приклади залучення роботодавців. Так журналіст Д. Бондаренко ділився думками про проведення майстер-класів, а Ю. Роботін розповів про зустріч зі студентами в обласній організації НСЖУ. НПП та представники академічної спільноти згадували онлайн майстер-класи з експертами галузі і практиками для здобувачів журналістів Одеського національного політехнічного університету та Херсонського державного університету (Наприклад, з Віталієм Голубєвим про пошук експертів для матеріалу та ефективну взаємодію з ними (zoom, 8 грудня 2020 року, Київ-Одеса-Херсон), он-лайн лекцію Діани Дуцик про становлення журналістики в незалежній Україні, перехід від радянської цензури до формування нових українських ЗМІ на початку 90-х, виникнення великих медійних холдингів, трансформації питання свободи слова в різні політичні періоди для студентів 1 курсу ОП (25 вересня 2020 року в рамках дисципліни «Вступ до фаху» (разом з доц. Панькевич О.О.) (<https://cutt.ly/ilZnn1I>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників в ОНПУ здійснюється згідно «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/poryadok_pidvyshchennya_kvalifikaciyi_2020p_o.pdf). Робота з цього напрямку орієнтована на обмін досвідом, ознайомлення з практикою навчально-методичної діяльності інших ЗВО з метою розроблення сучасного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та впровадження сучасних педагогічних технологій. В університеті діють Центр педагогічної майстерності (<https://opu.ua/document/5839>) та Центр післядипломної освіти (<https://opu.ua/education/postgraduate>), які спрямовані на підготовку до впровадження сучасних педагогічних технологій та інноваційних методик навчання, зокрема і в умовах дистанційного навчання, розроблення навчально-методичного забезпечення дисциплін, психолого-педагогічної роботи зі студентською аудиторією. Відповідно до інформації, отриманої під час акредитаційної експертизи, можемо стверджувати, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів на інституційному рівні. За інформацією, поданою у відомостях самооцінювання та під час зустрічей з НПП, було підтверджено проходження підвищення кваліфікації в українських ЗВО та зарубіжних навчальних закладах, зокрема Республіки Польща (Бірюкова Т. П., Головченко В. О., Кубко В. П., Якубовська М.Г.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет демонструє чітку і послідовну політику стимулювання розвитку викладацької майстерності. З метою активізації наукової і творчої діяльності викладачів у Розділі 6 «Правил внутрішнього розпорядку ОНПУ» визначено порядок заохочень, зокрема і викладачів, за успіхи в праці (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/pravila_vnutrennego_rasporyadka.pdf). Основні правила

реалізації цього розділу прописано в Процедурі «Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти та працівників», відповідно до якої передбачаються різні форми заохочення: за високі досягнення в навчальній, методичній та організаційній роботі наказом ректора працівникам встановлюються надбавки за високі досягнення, за складність та напруженість у роботі та за виконання особливо важливої роботи в відсотках від посадового окладу працівників; за високі досягнення в науковій діяльності, зокрема публікацію в Scopus, встановлюється надбавка за виконання особливо важливої роботи (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/socialna_pidtrymka_studentiv_ta_pracivnykiv_onpu_03_11_2019.pdf). Під час зустрічі НПП підтвердили факти процедури отримання заохочень: надбавок, грамот та інших нематеріальних заохочень.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми і стимулює розвиток викладацької майстерності. Відбулось активне залучення роботодавців до освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Зауважень немає.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи сильні сторони ОП, керуючись принципом урахування контексту та підходом, орієнтованим на удосконалення, ОП та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають Критерію 6, проте не є інноваційними.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази експертна група пересвідчилася у наявності необхідних матеріальних ресурсів та навчально-методичного забезпечення ОП. Навчання проводиться у 7 корпусі ОНПУ, при цьому здобувачі вищої освіти та працівники гуманітарного факультету, на якому реалізується ОП, користуються всією інфраструктурою університету, зокрема бібліотекою, спортивним комплексом, спортивно-оздоровчим комплексом «Чайка», їдальнями, кав'ярнями, Палацом культури студентів, студентською поліклінікою, санаторієм-профілакторієм, гуртожитками. Бібліотека має 5 читальних залів, wi-fi-зони. Крім того, створено віртуальну довідку, електронний каталог книг та електронну бібліотеку навчально-методичної літератури (<https://opu.ua/library/memos>). Книжковий фонд бібліотеки нараховує 1,23 млн. примірників, книговидача за рік становить понад 740 тис. примірників, відвідування – понад 380 тис., а до електронної бібліотеки надходить близько 13 тис. запитів щороку. Дидактичні матеріали знаходяться у навчально-методичному кабінеті, оснащеному необхідною оргтехнікою, мультимедійним обладнанням та програмним забезпеченням, куди студенти мають змогу звернутися в будь-який час для отримання необхідних матеріалів. Експертній групі також були продемонстровані приміщення, у яких розміщуються лабораторія інформаційно-комунікаційних технологій, навчально - виробнича лабораторія «Прес-центр ОНПУ», комп'ютерний клас та навчальна аудиторія «Політехдизайн».

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької

та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти та НПП мають безоплатний, безперешкодний доступ до матеріальних та інформаційних ресурсів ЗВО, необхідних для навчання, викладання та/або наукової діяльності в межах ОП. В окремому корпусі знаходиться бібліотека, через яку здійснюється доступ до навчальних та інших інформаційних баз університету (<https://opu.ua/library/memos>). Крім того, здобувачі можуть в будь-який час звернутися до кафедрального навчально-методичного кабінету та отримати всі необхідні дидактичні матеріали. На зустрічах з НПП, здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування ЕГ було повідомлено, що труднощів із отриманням навчальних та інформаційних матеріалів у них не виникає.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЗВО організовує безпечні умови навчання та праці, систематичне інструктування учасників освітнього процесу, дотримання норм техніки безпеки, проведення обов'язкових попередніх та періодичних медичних оглядів. В університеті впроваджено пропускний режим входу до будівель, а також наявні камери відео-спостереження. Крім того, в ОНПУ є медична служба, яка слідкує за дотриманням санітарних норм, протидією інфекційним хворобам: проводить роз'яснювальну роботу, перевірки в підрозділах. Для надання першої медичної допомоги на кафедрі є аптечка, а здобувачі регулярно проходять медичний огляд у студентській поліклініці. Для створення в ЗВО сприятливого психологічного клімату функціонує група соціально-психологічної підтримки. Проводяться бесіди щодо недопущення проявів булінгу та іншого насильства. Процедура подання та розгляду заяв щодо насильства висвітлена у Порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в ОНПУ (<https://opu.ua/document/2540>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Структура, зміст, відповідальність і порядок надання працівникам і здобувачам вищої освіти ОНПУ соціальної підтримки врегульовано Процедурою (Наказ від 11.10.2019 № 39) (<https://opu.ua/document/2539>). Спілкування зі здобувачами підтвердило дієвість такої процедури. Крім того, студенти завжди можуть звернутися на кафедру або до окремого викладача для отримання необхідної для навчання інформації та/або навчально-методичного забезпечення. Підтримка здобувачів забезпечується за рахунок постійної комунікації останніх із викладачами кафедри, гарантом ОП, завідувачем кафедрою, деканатом та іншими структурними підрозділами шляхом безпосереднього спілкування і через офіційний веб-сайт ЗВО (<https://opu.ua/>), соціальні мережі (<https://www.facebook.com/opu.odessa/>), веб-сайт Гуманітарного факультету (<https://opu.ua/gf>), корпоративну пошту, віртуальне навчальне середовище, інститут кураторства, факультетську групу соціально-психологічної підтримки, створену в межах програми «Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти та працівників» (<https://opu.ua/document/2539>). Також на зустрічах зі здобувачами та представниками студентського самоврядування ЕГ отримала підтвердження систематичного проведення опитувань серед студентів та викладачів щодо виявлення їхніх потреб та інтересів, оцінки якості надання освітніх послуг, організації художньої, спортивної та іншої діяльності тощо (<https://cutt.ly/WlZTXEh>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО створює умови для реалізації права на освіту осіб із особливими освітніми потребами згідно з «Положенням про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами в ОНПУ» (<https://opu.ua/document/2486>). Відповідно до цього Положення в університеті створено групу психолого-педагогічного супроводу, яка забезпечує надання консультативної та фізичної допомоги. Окрім того в ОНПУ діє порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час перебування на території (у приміщеннях) університету (<https://opu.ua/document/2651>). Під час огляду матеріально-технічної бази експертна група пересвідчилась у наявності пандусів, наразі у головному корпусі ОНПУ (перший поверх якого облаштований спеціально для навчання осіб з особливими освітніми потребами) триває ремонт санітарних кімнат для цієї категорії здобувачів освіти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення зустрічей зі здобувачами, представниками студентського самоврядування та академічним персоналом експертна група з'ясувала, що в ЗВО існує чітка і зрозуміла процедура вирішення конфліктних ситуацій,

про яку поінформовані всі учасники освітнього процесу та якої дотримуються під час реалізації ОП. Конфліктні ситуації спочатку вирішуються на рівні кафедр, деканату з можливим залученням представників студентського самоврядування шляхом проведення індивідуальних бесід. У разі, якщо вжиті заходи не призвели до вирішення конфлікту, справа передається до Комісії з розгляду конфліктної ситуації, яка діє на підставі «Кодексу професійної етики та поведінки працівників» (<https://opu.ua/document/2436>). Комісія у своїй діяльності керується «Положенням про порядок проведення внутрішнього службового розслідування в Одеському національному політехнічному університеті» (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/polozhennyz63.pdf). В ОНПУ створена постійно діюча університетська та інститутські (факультетські) комісії з етики та управління конфліктами («Положення про постійно діючу університетську комісію з етики та управління конфліктами» (<https://opu.ua/document/2801>); «Положення про інститутську (факультетську) комісію з етики та управління конфліктами» (<https://opu.ua/document/2776>)). Також існує окремий «Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в ОНПУ» (<https://opu.ua/document/2540>). Здобувачі та НПП запевнили ЕГ, що конфліктних ситуацій на цій ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Безперешкодний та безоплатний доступ здобувачів вищої освіти та НПП до інфраструктури, інформаційних та матеріальних ресурсів ЗВО. Створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Належний рівень надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Задокументований порядок вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатнє матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу за ОП, що унеможливує набуття студентами необхідних професійних навичок. Рекомендується посилити матеріально-технічну базу, зважаючи на потребу здобувачів у набутті практичних навичок.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП та освітня діяльність за цією програмою частково відповідають Критерію 7 із недоліками, що не є суттєвими. Зазначені недоліки можуть бути виправлені впродовж року.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Одеського національного політехнічного університету» (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/polozhennya_pro_svzyavo_onpu_versiya_2_sayt.pdf), «Процедурою з розроблення освітніх програм» (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/procedura_z_rozrobky_op_versiya_04_suya_dp_02_8.18.3_2_020_onpu.pdf). Відповідно до положень, перегляд освітніх програм відбувається за результатами їх моніторингу. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється щорічно. ОП «Журналістика» була розроблена і почала діяти у 2017 р. Перегляд ОП відбувався щороку. ОП за цими роками розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://opu.ua/education/programs/bac-ob1-0>). Результати громадського обговорення проекту освітньої програми 2020 року розміщені на сторінці програми (<https://cutt.ly/5lJ1XDH>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зворотній зв'язок від здобувачів вищої освіти отримується за допомогою анкетування щодо змісту та якості викладання ОК, виявлення корупції, задоволеності практичною підготовкою, методами викладання, соціально-психологічним кліматом тощо. Анкетування є анонімними, що дозволяє відкрито висловлювати свою думку, пропозиції та зауваження. Загальна анкета для здобувачів розміщена на сайті ЗВО (<https://opu.ua/quality/stakeholders>). Результати анкетування розміщені на сторінці ОП у вільному доступі (<https://cutt.ly/WZTXEH>). Під час зустрічі здобувачі вищої освіти та представники органів студентського самоврядування підтвердили врахування в освітньому процесі їхніх побажань і пропозицій. Так було з'ясовано, що їх пропозиції стосувалися здебільшого доповнення ОП навчальними дисциплінами, які забезпечують набуття професійних практичних навичок роботи з текстами (доповнення ОК «Копірайтинг» та «Фактчекінг» (Чумаченко Кирило, 4 курс), «Літературне редагування» (Стасюк Анастасія, 4 курс).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Роботодавцями було надано 8 рецензій на ОПП 2020 р. (<https://cutt.ly/4lZSduG>). Відповідно до Звіту, за результатами проведеного громадського обговорення проєкту «Освітньо-професійна програма 061 «Журналістика» на 2020 рік провадження освітньої діяльності» (<https://sites.google.com/opu.ua/idmk-06>), надійшло 8 пропозицій від 6 представників роботодавців. 6 пропозицій було враховано, 2 – відхилено

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускники за ОП «Журналістика» відсутні. В ЗВО з 2007 року діє Кар'єра-центр, фахівці якого проводять для здобувачів тренінги, семінари на тему планування кар'єри, вивчення ринку праці, складання резюме, проходження співбесіди тощо. Здобувачі мають можливість зустрітися з роботодавцями також на щорічному заході «Ярмарок кар'єри», участь у якому беруть понад 100 представників роботодавців Одеси та регіону.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО, з метою забезпечення реалізації стратегічних цілей розвитку університету, розробки і здійснення політики вишу в сфері якості освітніх послуг, у 2016 р. був створений Центр із забезпечення якості вищої освіти (<https://opu.ua/quality/czjvo>). У 2017 р. була створена Рада з якості, метою якої є планування та координація діяльності внутрішньої системи забезпечення якості освіти університету та контролю за її станом (див. <https://opu.ua/about/eqb>). Основними завданнями Ради є участь в організації та проведенні моніторингу освітньої діяльності з метою встановлення відповідності в сфері якості підготовки здобувачів вищої освіти; аналіз причин невідповідностей, вироблення пропозицій щодо коригуючих дій з підготовки здобувачів вищої освіти на всіх рівнях управління (щодо вдосконалення навчальних планів, освітніх програм, поліпшення викладацької діяльності, а також інформаційного, навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення та інше). З 12 членів Ради з якості 2 – здобувачі вищої освіти, представники студентського самоврядування ЗВО. В ЗВО проходить щорічний моніторинг якості освітнього процесу шляхом анонімного опитування роботодавців, здобувачів та інших стейкхолдерів (<https://opu.ua/quality/stakeholders>). Результати опитування обговорюються на кафедрі і враховуються при розробці / удосконаленні ОП. Проте конкретні заходи з усунення виявлених недоліків не розробляються. Так, наприклад, на засіданні кафедри 5.01.2021 р. (ЕГ ознайомила з протоколом №7 від 05.01.2021) розглядався Звіт про результати анкетування здобувачів ОП «Журналістика», за результатами обговорення якого було ухвалено таке рішення: «... в майбутньому слід більше приділяти уваги: а) гуманізації відносин між викладачем і студентом; викладачам варто ставитися до здобувачів як до рівноправних учасників освітнього процесу, а студентам виконувати свої обов'язки як суб'єктів навчання; б) технічному оснащенню освітнього процесу».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Проводиться первинна акредитація ОП «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня. Під час проведення зустрічі з керівництвом ректор ОНПУ Оборський Г.О. зазначив, що результати роботи акредитаційних експертиз та

рекомендації, які надаються членами експертних груп, вивчаються і розглядаються Вченою Радою ЗВО або Ректоратом.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО створена внутрішня система якості освіти, яка регламентується такими документами: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності» (2019 р) (https://opu.ua/sites/default/files/publicFiles/node_docs/polozhennya_pro_svzyavo_onpu_versiya_2_sayt.pdf); «Положення про академічну доброчесність» (<https://opu.ua/document/2333>); «Кодекс професійної етики та поведінки працівників» (<https://opu.ua/document/2436>). У 2016 р. був створений окремий Центр із забезпечення якості вищої освіти (<https://opu.ua/quality/czjvo>), у 2017 р. – Рада з якості (<https://opu.ua/about/eqb>) та Комісія з етики та управління конфліктами (<https://opu.ua/document/2801>), у 2018 - Комісія з оцінки корупційних ризиків (<https://opu.ua/about/corruption-risk>). В академічній спільноті ЗВО і кафедри дотримується культура якості завдяки постійній комунікації і взаємодії між усіма стейкхолдерами. В ЗВО створена можливість отримати пропозиції стейкхолдерів через систему опитування, яка розміщена на сайті ОНПУ (<https://opu.ua/quality/stakeholders>). Здобувачі вищої освіти є активними учасниками освітнього процесу, впливають на її якість через існуючу систему опитування та входження до колегіальних органів ЗВО і факультету: до Вченої Ради ОНПУ (9 здобувачів вищої освіти), до Вченої ради Гуманітарного факультету (2 здобувачів із 16 членів Вченої ради), до Ради з якості (2 представники студентського парламенту) та до Комісії з етики та управління конфліктами (Голова профкому студентів університету та Голова студентського парламенту університету).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Створена система постійного моніторингу, перегляду й оновлення ОП, в т.ч. і шляхом опитування здобувачів вищої освіти та роботодавців. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги адміністрацією ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Конкретні заходи усунення недоліків в ОП та освітній діяльності за цією програмою, які були виявлені під час опитування, не застосовуються. ЕГ рекомендує забезпечити своєчасне реагування на виявлені недоліки ОП та освітньої діяльності за цією програмою, зокрема розробити систему заходів щодо їх усунення.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП «Журналістика» та діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному Критерію, а недоліки, що не є суттєвими, можуть бути усунені за умови оперативного здійснення низки управлінських та організаційних рішень.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному веб-сайті ОНПУ розміщені документи, які закріплюють правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, зокрема Статут ОНПУ (https://opu.ua/about/set_up_documents); «Правила внутрішнього розпорядку» (<https://opu.ua/document/3695>); Положення про організацію освітнього процесу (<https://opu.ua/document/2492>); Колективний договір (<https://opu.ua/staff/collective-agreement>); Контракт

здобувача вищої освіти (<https://opu.ua/document/2565>); «Положення про академічну доброчесність» (<https://opu.ua/document/2333>); «Положення про проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти» (<https://opu.ua/document/2304>) та ін. Також ЕГ під час проведення зустрічей було повідомлено про те, що на початку навчального року на перших публічних зборах викладачів та новоприбулих здобувачів відбувається ознайомлення з правами та обов'язками учасників освітнього процесу. Інформування та роз'яснення щодо прав та обов'язків здобувачів здійснюється також сектором права Студентської ради.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проекти освітніх програм, до яких вносяться зміни або які перебувають в процесі розроблення, оприлюднюються для громадського обговорення на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://opu.ua/quality/draft-programs>), на якому також можна залишити свої зауваження та пропозиції. Проект ОП «Журналістика» 2021 року також розміщений на цьому ресурсі. Для того, щоб надіслати свої пропозиції або зауваження стосовно освітньої програми, необхідно скористатися формою зворотнього зв'язку: <https://opu.ua/quality/draft-programs>

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО оприлюднює інформацію про ОП на офіційному веб-сайті в розділі «Каталог освітніх програм» (<https://opu.ua/education/programs>). Стейкхолдери на сторінці ОП (<https://opu.ua/education/programs/bac-061-0>) можуть отримати інформацію про мету програми, її характеристику, працевлаштування та продовження освіти, стиль та методичку навчання, програмні компетентності та результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, освітні компоненти та обсяг програми тощо. Проте ЕГ відзначає, що вільний доступ здобувачів та всіх охочих є тільки до інформаційних карток навчальних дисциплін, які розміщені на сторінці ОП (<https://cutt.ly/tzzRpbC>). Ці картки не містять інформації щодо форм проведення практичних занять, змісту практичних завдань за темами занять та списку рекомендованої літератури. Робочі програми розміщуються в електронній бібліотеці університету, доступ до якої мають здобувачі, НПП і співробітники ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, якими регулюються права та обов'язки учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими, знаходяться у вільному доступі на офіційному веб-сайті ЗВО. Своєчасне оприлюднення проекту ОП для його публічного обговорення та іншої інформації забезпечують достатнє інформування усіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Обмежений доступ до робочих навчальних програм всіх охочих. ЕГ рекомендує розмістити робочі програми навчальних дисциплін на веб сторінці ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи сильні сторони, ОП «Журналістика» та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 9 із недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ вважає неприйнятною позицію завідувача кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Спрінсяна В.Г. щодо необхідності використання здобувачами ОП «Журналістика» професійної камери для формування практичних умінь, адже, за його словами, все (зйомку, монтаж) можна зробити за допомогою смартфона.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Зінченко Алла Григорівна

Члени експертної групи

Костюк Віктор Володимирович

Сидорук Анастасія Романівна